

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
School Administrator'S Creative Leadership Effecting School Effectiveness In The
21st Century Under The Elementary Education Area, Nakhon Pathom 2

หทัย ชำนาญคำ*, ณัฐวรรณ พุ่มตี่ยิ่ง**, พิชญญา ยืนยาว***
Hathai Chamnanka*, Natthawan Phumdeving**, Pitchayapa Yuenyaw ***

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

Master of Education Program in Educational Administration
Nakhon Pathom Rajabhat University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ข้าราชการครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จังหวัดนครปฐม จำนวน 306 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม และรายด้าน ประกอบด้วย การออกแบบการจัดการ ด้านอิทธิพล การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ วัฒนธรรมในทีม และกระบวนการสร้างสรรค์ ตามลำดับ
2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วยการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ
3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การตัดสินใจ (X_5) การแก้ไขปัญหา (X_6) วัฒนธรรมในทีม (X_7) และการออกแบบการจัดการ (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 1.08 + 0.28 (X_5) + 0.18 (X_6) + 0.17 (X_7) + 0.13 (X_1)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of school administrators' creative leadership; 2) study the level of school effectiveness in the 21st century; and 3) analyze the school administrator's creative leadership effecting school effectiveness in the 21st century. The sample was 306 teachers under the Nakhon Pathom Office of Primary Education Service Area 2, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The instrument was a questionnaire constructed by the researcher. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression.

The research results were as follows:

The level of school administrators' creative leadership was at a high level. The aspects were management design, influencing, problem solving, decision making, motivating, team culture, and creation process, respectively.

The level of school effectiveness in the 21st century was at a high level. The aspects were curriculum administration and learning management, networking between schools, guardians and community, respectively.

The school administrators' creative leadership in the aspects of making decision (X_5), problem solving (X_6), team culture (X_7), and management design (X_1) together predicted the school effectiveness in the 21st century. at the percentage of 75 with statistical significance level of .01. The regression equation was $\hat{Y}_{tot} = 1.08 + 0.28 (X_5) + 0.18 (X_6) + 0.17 (X_7) + 0.13 (X_1)$

Keywords: creative leadership, school effectiveness, 21st century, primary education

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี ประกอบกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และการเมืองของโลกและของประเทศไทย การปฏิวัติดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง เป็นการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โลกกำลังเข้าสู่ยุค Industry 4.0 อย่างสมบูรณ์

แบบภายในปี พ.ศ. 2568 (ค.ศ. 2025) (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561: 123) จากแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ได้กล่าวถึงการพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ประเทศไทยต้องปรับตัว โดยต้องเร่งการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ทั้งนี้ต้องพัฒนาควบคู่กับการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานกลุ่มที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่ว่าคนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

การบริหารสถานศึกษาเมื่อเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 ให้เกิดประสิทธิผลที่ดีได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำ มีความพร้อมที่จะพัฒนาคน เพราะการพัฒนาคนจัดเป็นเป้าหมายที่สำคัญในแผนการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาคนมีวิธีการสำคัญคือการจัดการศึกษาดังนั้นการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างและเตรียมเยาวชนของชาติเพื่อเข้าสู่โลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) ดังที่ วิโรจน์ สารรัตนะ (2553: 21) ที่กล่าวว่า การพัฒนาผู้นำในอนาคตจะต้องมีความริเริ่มสร้างสรรค์ จะเน้นในด้านการเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ ส่งเสริมความคิดนอกกรอบ ธีระ รุญเจริญ (2554: 52) ที่กล่าวว่า ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะต้องมีลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่น ประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศโดยการคิดนอกกรอบด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Spacy (2018: online) ที่กล่าวถึงผู้นำเชิงสร้างสรรค์ว่าประกอบไปด้วย 7 ด้าน ได้แก่ 1) การออกแบบการจัดการ 2) กระบวนการสร้างสรรค์ 3) อิทธิพล 4) การสร้างแรงจูงใจ 5) การตัดสินใจ 6) การแก้ไขปัญหา และ 7) วัฒนธรรมในทีม เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาท และภาวะผู้นำที่เหมาะสมต่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพแล้วนั้น ย่อมทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น

ปัจจุบันการศึกษาไทยยังคงมีจุดอ่อนที่ต้องได้รับการพัฒนา เพื่อเพิ่มประสิทธิผลให้นักเรียน ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลการศึกษาระดับประเทศในภาพรวม ดังที่ ดารุณี บุญครอง (2560: 5-6) ได้กล่าวถึงการศึกษาไทยว่า ยังต้องได้รับการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน เช่น ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในเกือบทุกรายวิชา โดยเฉพาะในวิชาหลัก คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ วิธีการวัดและประเมินผลทั้งหลักสูตร และผู้เรียน ยังไม่สามารถสะท้อนผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างเป็นรูปธรรม ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมของกระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาเป็นกำลังแรงงานที่สำคัญ แต่ส่วนใหญ่ยังมุ่งศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทำให้ขาดแคลน

กำลังแรงงานระดับฝีมือ/กึ่งฝีมือ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีบางสาขามีทักษะการทำงานไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การบรรจุครูสอนไม่ตรงวุฒิ ครูไม่ครบและขาดครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลนโดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กและในพื้นที่ห่างไกลการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษา ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างแท้จริง จากสถานการณ์เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงคุณภาพหรือการมีประสิทธิผลของสถานศึกษาในประเทศที่ต่ำ

ทั้งนี้สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการปรับปรุงประสิทธิผลของผู้เรียน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายบริหารจัดการให้กับประชาชนทุกคนในประเทศอย่างทั่วถึงและเสมอภาค มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย เพื่อให้เยาวชนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมาย และส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นหลักที่สำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษา โดยอำนวยความสะดวก ประสานการจัดการศึกษากับทุกส่วน เพื่อให้การศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนด โดยความก้าวหน้าของสถานศึกษาเกิดจาก ประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งที่วัดความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครู ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพของผู้บริหาร ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาพแวดล้อมที่มากกระทบทั้งภายในและภายนอก (ยุกตพันธ์ หวานฉ่ำ, 2555: 23) สอดคล้องกับ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556: 73) ได้กล่าวว่ นักวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งเป็นผลลัพธ์ของโรงเรียน ประกอบไปด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาโรงเรียน และการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ 4) การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน จากงานวิจัยข้างต้นเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาด้านหนึ่ง คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาดังนั้นตัวผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนทำให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ดีขึ้น หากต้องการให้สถานศึกษามีประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่บรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารมีรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ดึงศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริมให้ทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ พร้อมไปกับการสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน สิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สามารถส่งเสริมคุณภาพการคิด

ของทุกคน สร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ สร้างวัฒนธรรมใหม่และการปรับปรุงแก้ไขเงื่อนไขต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสามารถของครูและบุคลากรให้กลายเป็นผู้ที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและนำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างมีผลงานที่สร้างสรรค์

จากความสำเร็จที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ให้สถานศึกษามีความพร้อมสู่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาครู บุคลากร และผู้เรียน รวมถึงบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด ต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 จำนวน 1,464 คน (ข้อมูลจากการเข้าสืบค้นเว็บไซต์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 2 ข้อมูล ณ วันที่ 11 มิถุนายน 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยกระจายตามจำนวนที่ตั้งของอำเภอในเขตพื้นที่ ได้ข้าราชการครูจำนวน 306 คน แล้วเทียบสัดส่วนจำนวนข้าราชการครูจริงในแต่ละโรงเรียน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เพื่อกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 7 ด้าน คือ 1) การออกแบบการจัดการ 2) กระบวนการสร้างสรรค์ 3) อิทธิพล 4) การสร้างแรงจูงใจ 5) การตัดสินใจ 6) การแก้ไขปัญหา และ 7) วัฒนธรรมในทีม

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) การบริหารจัดการสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ 4) การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ข้าราชการครูในสถานศึกษา ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 306 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างอิงใน จิตติรัตน์ แสงเลิศ อุทัย, 2559: 124) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน โดยกระจายตามที่ตั้งอำเภอเป็นหลัก และในแต่ละอำเภอ ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามให้ครอบคลุมทุกขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้การกระจายข้อมูลได้อย่างทั่วถึงทุกขนาด ได้รับแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 296 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.73

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่งวิทยฐานะ ขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist) ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของ Likert (1932 อ้างอิงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2551: 57-58) ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) ของ Likert (1932 อ้างอิงใน สุวิมล ติรกานันท์, 2551: 57-58) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ด้วยค่าสถิติดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การหาค่าความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย 2) การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การแปลความหมายค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (นงลักษณ์, 2553: 154) และ 4) การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน นำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการออกแบบการจัดการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านอิทธิพล การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ วัฒนธรรมในทีม และกระบวนการสร้างสรรค์ ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน และการบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เรียงตามลำดับอิทธิพล จากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การตัดสินใจ 2) การแก้ไขปัญหา 3) วัฒนธรรมในทีม และ 4) การออกแบบการจัดการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ร้อยละ 75 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 1.08 + 0.28 (X_5) + 0.18 (X_6) + 0.17 (X_7) + 0.13 (X_1)$

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 สามารถอภิปรายผล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การออกแบบการจัดการ ด้านอิทธิพล การแก้ไขปัญหา การตัดสินใจ การสร้างแรงจูงใจ วัฒนธรรมในทีม และกระบวนการสร้างสรรค์ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากบุคคลที่มองโลกในแง่ดี สามารถที่จะสร้างสรรค์เส้นทางใหม่อย่างมีวิสัยทัศน์ ก่อให้เกิดแนวคิด รูปแบบ กระบวนการ อันนำมาซึ่งวิธีการแก้ไขปัญหาหรือสร้างสิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม รวมทั้งยังสามารถนำพาผู้อื่นและเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้ ก่อให้เกิดประสิทธิผลแก่องค์กร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่สามารถเผชิญหน้ารับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการสร้างหรือค้นหาเส้นทางใหม่อย่างมีวิสัยทัศน์ มองโลกในแง่ดี ทั้งยังมีความสามารถในการชี้นำและประสานการทำงานร่วมกันกับผู้ร่วมงานทุกคนเพื่อทำเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้บรรลุผล รวมถึงยังเป็นผู้ที่สามารถเสริมสร้างแรงจูงใจสร้างสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศที่ดี ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อผลประโยชน์ของส่วนรวม สอดคล้องกับแนวคิดของ ฆรรณทิพย์ บั่นก้อง (2559: 32) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะช่วยให้บุคคลรู้จักใช้ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อแก้ไขปัญหาและดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความเป็นผู้นำ พร้อมทั้งรู้จักกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ของผู้อื่นโดยเชื่อมั่นในศักยภาพของตนเองและผู้อื่นที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอจน ก่อให้เกิดประสิทธิผลในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศณี กฐินเทศ (2562: 295) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการคำนึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม ดังนั้นจะเห็นได้ว่าหากผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์มาปรับใช้เพื่อการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สร้างสรรค์กระบวนการบริหารในรูปแบบใหม่ที่เท่าทันต่อยุคสมัย และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงนำมาใช้ในการค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาของสถานศึกษา เพื่อให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง และทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงนักเรียนสามารถเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของตนเองอย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เพิ่มขึ้นต่อไป

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพ

ของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา การสร้างเครือข่ายสถานศึกษา ผู้ปกครองและชุมชน การบริหารจัดการสถานศึกษา ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นความสามารถของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จะบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้โดยอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้บริหารในยุคนี้ ในการจูงใจและประสานงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำงานด้วยความเสียสละ มีความพึงพอใจกับงานของตนเอง จนเกิดผลสำเร็จในงานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้รวมถึงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เกิดประสิทธิผลโดยคำนึงถึงผลผลิตคือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีเจตคติที่ดี มีทัศนคติทางบวก สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก รวมไปถึงความสามารถของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทำให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Mott (1972 อ้างถึงใน ธวัชรัตน์ ไบบัว, 2555: 36) ได้สรุปว่า ได้เสนอว่าการประเมินประสิทธิผลของโรงเรียนในแง่ความสามารถของโรงเรียนระบุไว้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันธ์พร เจริญเลาะ (2559: 108) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด พบว่า ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก และอันดับสุดท้ายคือด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าหากสถานศึกษามีรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี ตอบรับกับบริบทของสถานศึกษา มีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน ทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลต่อคุณภาพและประสิทธิผลที่ดีของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

3. ภาพผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา วัฒนธรรมในทีม และการออกแบบการจัดการ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้ร้อยละ

75 ทั้งนี้เนื่องจากภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้น เป็นภาวะผู้นำที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิผลภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยความคิดสร้างสรรค์ที่จะช่วยให้มองโลกที่เปลี่ยนแปลงไปในแง่มุมที่ดี สามารถสร้างหรือหาแนวทางใหม่ ๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวม และสามารถนำพาสถานศึกษาข้ามผ่านปัญหาและวิกฤตต่าง ๆ ส่งผลให้สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เกิดการพัฒนาขึ้นในทุกด้านและมีประสิทธิผลที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เขมวิภา ตันศิริ (2557: 24) ได้สรุปว่า ภาวะผู้นำ เป็นภาวะที่เกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจให้ผู้อื่นดำเนินการไปในทิศทางปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยอาศัยความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรมที่มีอยู่ในตัวตนของผู้ร่วมงานชี้นำในการปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่ม เพื่อให้เกิดแรงจูงใจที่จะร่วมมือของสมาชิกในกลุ่มให้เชื่อว่า มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กลุ่มเผชิญอยู่และร่วมกันปฏิบัติงานทุ่มเทความคิด ความรู้ ความสามารถของตนให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัฒนวงศ์ ดอกไม้ (2560: 126) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์และการมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ด้านการมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีมและการสร้างแรงจูงใจ และด้านความสามารถในการสื่อสารและการมีมนุษยสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2

สำหรับการวิจัยครั้งนี้พบว่า กระบวนการสร้างสรรค์ การมีอิทธิพล และการสร้างแรงจูงใจ ไม่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ทั้งนี้คงเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านกระบวนการสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นพึงต้องมีอยู่แล้วในยุคของการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ด้านการมีอิทธิพลจะมีส่วนในการช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารสถานศึกษาได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น สามารถทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือปฏิบัติตามคำสั่งที่ต้องการได้นั้น แต่ก็ได้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยตรง รวมไปถึงด้านการสร้างแรงจูงใจ ที่เปรียบเสมือนเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ให้มีความคิดและรูปแบบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่ตรงกับเป้าหมายของสถานศึกษา แต่ก็ได้ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพราะสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรใฝ่หาความรู้มาพัฒนาตนเองและแสดงศักยภาพของตนเองออกมาเพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทั้งด้านกระบวนการสร้างสรรค์ การมีอิทธิพล และการสร้างแรงจูงใจ อาจจะมีส่วนช่วยผู้บริหาร

สถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้คล่องตัวราบรื่น และพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคม เศรษฐกิจ รวมไปถึงรูปแบบการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย แต่ยังมีข้อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 รัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนและให้คำแนะนำในเรื่อง การบริหารจัดการสถานศึกษา โดยแนะนำรูปแบบแนวทางการวางระบบการดำเนินงานภายในสถานศึกษา รวมไปถึงกระบวนการบริหารงานของสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร อีกทั้งควรสนับสนุน ส่งเสริมกระบวนการจัดการศึกษาที่ยึดหลักของการมีส่วนร่วมของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ก่อให้เกิดประสิทธิผลที่พัฒนายิ่งขึ้นของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดนโยบายและจัดโครงการเพื่อสนับสนุนในเรื่อง การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา ผ่านการแสดงพฤติกรรมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด จากการศึกษาวิเคราะห์ การประเมินสถานการณ์ การประเมินขั้นตอนการแก้ไขปัญหาอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทำให้สถานศึกษาสามารถเผชิญหน้าและก้าวข้ามผ่านในทุกปัญหาและสภาพการณ์เปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การพัฒนาของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรร่วมกันกำหนดนโยบายและจัดโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริม การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา วัฒนธรรมในทีม และการออกแบบการจัดการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 อันนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในการบริหารสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.3 ควรศึกษารูปแบบในการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา 21 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เอกสารอ้างอิง

- เกศณี กฐินเทศ. (2562). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- เขมวิภา ตันศิริ. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2559). **วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา.** นครปฐม: คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ดารุณี บุญครอง. (2560). **วิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาไทยกับการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0. สารอาศรมวัฒนธรรมวลัยลักษณ์, 17 (2), 5-6.**
- ธวัชรัตน์ ไบบัว. (2555). **ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2554). **กลยุทธ์การพัฒนาความเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2553). **Multilevel SEM. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ.** คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- พนัสพร เจ๊ะเลาะ. (2559). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- พัฒน์วงศ์ ดอกไม้. (2560). **อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อง. (2559). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 3.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยุคทนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). **การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). **แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงการศึกษา. (2557). **บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21: มาตรฐานการศึกษาเพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21. เอกสารประชุมทางวิชาการ ครั้งที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2557**. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). **สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0**. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). **ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิมล ติรกานันท์. (2551). **การสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. (2556, มกราคม 17). ครูเกือบ100% สอนวิชาเด็กขาดทักษะภาวะผู้นำ.
- Spacy, J. (2018). **7 Types of Creative Leadership**. ค้นเมื่อ 22 เมษายน 2563, จาก <https://simplicable.com/new/creative-leadership>